

MATURITNÍ ZKOUŠKA Z ČESKÉHO JAZYKA

2024/2025

Didaktický test

- trvá 85 minut – hodnocen centrálně
- didaktický test je hodnocen pouze úspěš – neúspěš; je podmínkou k úspěšnému složení komplexní zkoušky z ČJL

Písemná práce – profilová část maturitní zkoušky – hodnocena ve škole

- vytvoření souvislého textu, jehož minimální rozsah je 250 slov
- trvá 120 minut včetně času na volbu zadání
- student má možnost použít Pravidla českého pravopisu
- ředitel školy stanoví 4 - 6 zadání
- Jaké typy textů můžete u maturity očekávat? – vypravování, úvaha, úřední dopis, otevřený dopis, motivační dopis; text publicistického stylu (zpráva, reportáž, fejeton); charakteristika, líčení

Ústní zkouška – profilová část maturitní zkoušky – hodnocena ve škole

- Studenti vybírají ze Školního seznamu četby pro šk. r. 2024/2025.
- Kritéria hodnocení:

1. Světová a česká literatura do konce 18. století	min. 2 literární díla
2. Světová a česká literatura 19. století	min. 3 literární díla
3. Světová literatura 20. a 21. století	min. 4 literární díla
4. Česká literatura 20. a 21. století	min. 5 literárních děl

V prvních dvou obdobích se musí objevit alespoň jednou poezie, próza a drama, u následujících dvou (světová a česká literatura 20. a 21. století) musí být u každého zastoupena poezii, próza a drama. Žádný autor se nemůže v žákovském seznamu objevit dvakrát.

- Počet literárních děl v žákovském seznamu je 20. Žák odevzdá seznam nejpozději do 31. března pro jarní zkušební období; do 30. června pro podzimní zkušební období.
- Bezprostředně před zahájením přípravy k ústní zkoušce si student vylosuje číslo pracovního listu. Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška pak trvá nejdéle 15 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu.
- STRUKTURA ÚSTNÍ ZKOUŠKY:
  - a) UMĚLECKÝ TEXT – literární / obecně kulturní kontext, kontext autorovy tvorby; literární druh a žánr, téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, postavy; zasazení výňatku do kontextu díla; jazykové a umělecké prostředky a jejich funkce ve výňatku
  - b) NEUMĚLECKÝ TEXT – souvislost mezi výňatky, hlavní myšlenka textu, komunikační situace (např. účel, adresát), funkční styl, slohový postup, slohový útvar, kompoziční výstavba výňatku, jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

Kritéria hodnocení písemné části maturitní zkoušky z ČJL

Písemná práce je hodnocena podle 3 základních kritérií, výsledné hodnocení je součtem bodů udělených za jednotlivá kritéria.

Kritéria hodnocení jsou následující:

I. Zpracování zadání

I. A Text odpovídá zadanému tématu

I. B Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému slohovému útvaru

II. Pravopis a slovní zásoba

II. A Výskyt pravopisných a tvaroslovných chyb

II. B Rozmanitá, bohatá, vhodně volená volba slov

III. Výstavba větných celků a kompozice

III. A Výstavba větných celků a syntaktické nedostatky

III. B Kompozice, členění textu, argumentace

Každé dílčí kritérium je hodnoceno body na škále 0-1-2-3-4-5. Maximální počet dosažených bodů je 30 (6 x 5).

V případě, kdy je písemná práce v dílčím kritériu I.A nebo I.B hodnocena počtem bodů 0, se písemná práce podle dalších kritérií nehodnotí a výsledný počet bodů za písemnou práci je roven 0.

Dílčí kritérium I. A a I. B je hodnoceno počtem bodů 0 v případě, že:

- text se nevztahuje k zadanému tématu, reflektuje zcela jiné téma
- text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace

Písemná práce musí být souvislým textem v minimálním rozsahu 250 slov. Slohová práce je hodnocena počtem bodů 0, pokud práce nesplňuje požadovaných rozsah slov.

Hranice úspěšnosti je 12 bodů. Maximální počet bodů je 30.

Kritéria hodnocení ústní části maturitní zkoušky z ČJL

Ústní část maturitní zkoušky z ČJL se skládá ze tří částí. Zkouška se hodnotí podle následujících 4 kritérií:

I. Analýza uměleckého textu

I. A – zasazení výňatku do kontextu díla, téma a motiv, časoprostor, kompoziční výstavba, literární druha žánr

I. B – vypravěč, lyrický subjekt, postavy, typy promluv, veršovaná výstavba

I. C – jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku, tropy a figury a jejich funkce ve výňatku

II. **Literárněhistorický kontext** – literární/obecně kulturní kontext, kontext autorovy tvorby

III. **Analýza neuměleckého textu**

III. A – souvislost mezi výňatky, hlavní myšlenka textu, domněnky a fakta, komunikační situace

III. B – funkční styl a dominantní slohový postup, kompoziční výstavba výňatku, jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku

IV. **Jazyková kultura projevu** – spisovnost, rozvinutá slovní zásoba, logická výstavba promluvy

První a třetí kritérium je rozčleněno na dílčí kritéria, žák je tedy hodnocen celkem v 7 oblastech. Každé kritérium, resp. dílčí kritérium je hodnoceno na bodové škále 0-1-2-3-4. Maximální dosažitelný počet bodů za celou dílčí zkoušku je tedy 28 bodů. Hranice úspěšnosti v bodech je 13 a splnění všech vnitřních podmínek.

Pro hodnocení ústní zkoušky platí následující vnitřní podmínky hodnocení:

Pro *analýzu uměleckého textu* (1. kritérium) a *literárněhistorický kontext literárního díla* (2. kritérium) platí:

- **Za první a druhé kritérium dohromady musí žák získat alespoň 4 body.** Pokud získá méně než 4 body, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body.**
- **Za kritérium *analýza neuměleckého textu* musí žák získat alespoň 3 body.** Pokud získá méně než 3 body, je za ústní zkoušku **celkově hodnocen 0 body.**

Hodnocení kritéria *jazyková kultura projevu* se vztahuje k výkonu žáků v průběhu celé zkoušky. Pro toto kritérium platí vnitřní podmínka hodnocení:

- Pokud žák získá **v některé z dílčích částí ústní zkoušky 0 bodů**, může být v kritériu *jazyková kultura projevu* **hodnocen maximálně 3 body.**

Výsledné hodnocení maturitní zkoušky z ČJL

Pokud žák neuspěje u komplexní zkoušky z českého jazyka a literatury, opakuje jen tu dílčí zkoušku, u které neuspěl.

Z českého jazyka a literatury tvoří hodnocení písemné práce 40 % a hodnocení ústní zkoušky 60 % celkového hodnocení. Z toho důvodu se počet bodů z písemné práce násobí koeficientem 4, počet bodů ústní zkoušky koeficientem 6 a vytvoří se součet, tj. celkový počet bodů. Žák, aby uspěl, musí získat minimální počet bodů z písemné práce 12 a z ústní zkoušky 13 (přepočteno na koeficienty to je $12 \times 4 + 13 \times 6 = 126$ bodů).

Hranice úspěšnosti a výsledné hodnocení se stanoví váženým aritmetickým průměrem procentních bodů získaných v jednotlivých částech zkoušky, a to s následujícími váhami jednotlivých dílčích zkoušek:

Písemná práce – 40 %

Ústní zkouška – 60 %

Výsledné hodnocení zkoušky z ČJL

Počet získaných procent	Klasifikační stupnice
100 - 88	1 (výborný)
87 - 74	2 (chvalitebný)
73 - 59	3 (dobrý)
58 - 44	4 (dostatečný)
43 - 0	5 (nedostatečný)